

MINISTERUL MEDIULUI

**Strategia pentru implementarea prevederilor
Deciziei VI/8h privind conformarea României cu
cerințele Convenției Aarhus**

Cuprins

Sumar executiv	3
Capitolul I	
1.1 Context actual	4
1.2 Cadrul legislativ	4
1.3 Scopul strategiei	6
1.4 Rezumatul constatărilor Comitetului de Conformare al Convenției.....	6
1.5 Recomandările transmise de către Comitetul de Conformare al Convenției.....	10
Capitolul II	
Obiective și măsuri	12
Obiectivul I: Dimensiunea normativă: stabilirea unor măsuri de modificare a legislației în vigoare.....	12
Obiectivul II: Dimensiunea strategică: înțelegerea de către personalul administrației centrale și locale a importanței respectării prevederilor Convenției Aarhus.....	13
Obiectivul III: Dimensiunea organizațională: instrument pentru colectarea și monitorizarea cererilor primite ce fac referire la accesul publicului la informație.....	18
Capitolul III	
Raportare	21

Sumar executiv

Prin această strategie, România își stabilește cadrul național pentru a implementa noi măsuri și pentru a întreprinde demersurile necesare, astfel încât legislația națională să fie în conformitate cu prevederile Convenției Aarhus, respectând recomandările Comitetului de Conformare al Convenției. Strategia susține implementarea în practică a celor trei piloni ai Convenției Aarhus, respectiv: accesul la informația de mediu, participarea publicului la luarea deciziilor și accesul la justiție în probleme de mediu de către public. În domeniul mediului, un acces mai bun la informație și participarea publicului la luarea deciziei îmbunătățesc calitatea și implementarea deciziilor, contribuie la conștientizarea publicului asupra problemelor de mediu, oferă acestuia posibilitatea de a-și arăta preocupările și dau prilejul autorităților publice să țină seama de asemenea preocupări.

Publicul trebuie să fie conștient de procedurile privind participarea la procesul luării deciziilor cu implicații asupra mediului, să aibă acces liber la aceste proceduri și să știe cum să le folosească. O importanță deosebită o reprezintă, în acord cu prevederile Convenției Aarhus, transparența în toate ramurile executivului, iar autoritățile legislative trebuie să implementeze principiile acestei convenții în procedurile lor.

Astfel, prin prezenta strategie ne propunem să aducem îmbunătățiri în sectorul administrativ, prin introducerea unor practici menite să faciliteze modalitățile de diseminare a informației de mediu și înțelegerea importanței asigurării transparenței în procesul decizional, îmbunătățind în acest fel relația administrație publică-cetățean.

În acest sens, Ministerul Mediului a elaborat **Strategia pentru implementarea prevederilor Deciziei VI/8h privind conformarea României cu cerințele Convenției Aarhus** în vederea îndeplinirii cerințelor Comitetului de Conformare al Convenției Aarhus legate de asigurarea accesului publicului la informația de mediu.

Strategia este structurată pe trei capitole:

- Capitolul I: Prezintă contextul actual al României, din perspectiva ratificării Convenției Aarhus, împreună cu cadrul legislativ existent în România .

De asemenea, recomandările Comitetului de Conformare, raportate la Decizia VI/8h au ca origine două cazuri de neconformare ale României, ACCC/C/2010/51¹ și ACCC/C/2012/69², împreună cu concluziile formulate de către Comitet.

- Capitolul II: Expune obiectivele și măsurile prevăzute pentru a remedia neregularitățile constatate de către Comitetul de Conformare.
- Capitolul III: Urmărește raportarea cu privire la stadiul implementării prezentei strategii.

¹ <https://www.unece.org/env/pp/compliance/Compliancecommittee/51TableRO.html>

² <https://www.unece.org/env/pp/compliance/compliancecommittee/69tableromania.html>

Capitolul I

1.1 Contextul actual

România a ratificat Convenția privind accesul la informație, participarea publicului la luarea deciziei și accesul la justiție în probleme de mediu (Convenția Aarhus), prin Legea nr. 86/2000 și a intrat în vigoare începând cu 11 iulie 2000.

România s-a angajat să pună în aplicare principiile Convenției, prin transpunerea celor trei piloni în contextul legislației naționale.

1. Garantarea drepturilor persoanelor fizice sau juridice, așa cum sunt definite prin prezenta Convenție privind **accesul la informația de mediu**, dar și colectarea și diseminarea activă a informației de mediu de către autoritățile publice;
2. **Participarea publicului la deciziile prin activitățile specifice** care pot avea un efect semnificativ asupra mediului precum și în timpul pregătirii planurilor, programelor și politicilor legate de mediu. Convenția Aarhus prevede de asemenea și promovarea unei participări efective a publicului în timpul pregătirii regulamentelor de aplicare, a normativelor și instrumentelor legale obligatorii, general aplicabile;
3. **Accesul la justiție în probleme de mediu** prin dreptul la contestarea unui refuz sau a unui răspuns neadecvat ca urmare a solicitării informației. De asemenea, contestarea legalității unui plan, program, a unei decizii sau a unei activități, dar și contestarea omisiunilor care contravin legislației naționale de mediu.

1.2 Cadrul legislativ

România, ca stat membru al Uniunii Europene, transpune legislația europeană în legislația națională, obligativitatea fiind stipulată în art. 288 al Tratatului de Funcționare al Uniunii Europene. La nivel național, prevederile Convenției Aarhus sunt implementate de către următoarele acte normative:

<i>Legea nr. 188 din 8 decembrie 1999</i>	Privind statutul funcționarilor publici
<i>Legea nr. 86 din 10 mai 2000</i>	Pentru ratificarea Convenției privind accesul la informație, participarea publicului la luarea deciziei și accesul la justiție în probleme de mediu, semnată la Aarhus la 25 iunie 1998
<i>Legea nr. 544 din 12 octombrie 2001</i>	Privind liberul acces la informațiile de interes public
<i>Legea nr. 52 din 21 ianuarie 2003 *** Republicată</i>	Privind transparența decizională în administrația publică

<i>Legea nr. 554/2004 din 2 decembrie 2004</i>	Legea contenciosului administrativ
<i>Legea nr. 265 din 29 iunie 2006</i>	Pentru aprobarea Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 195/2005 privind protecția mediului
<i>Legea nr. 292 din 3 decembrie 2018</i>	Privind evaluarea impactului anumitor proiecte publice și private asupra mediului
<i>Ordonanța de Urgență nr. 195/2005 din 22 decembrie 2005</i>	Privind protecția mediului
<i>Hotărârea nr. 123 din 7 februarie 2002</i>	Pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public
<i>Hotărârea nr. 1076/2004 din 8 iulie 2004</i>	Privind stabilirea procedurii de realizare a evaluării de mediu pentru planuri și programe
<i>Hotărârea nr. 878 din 28 iulie 2005</i>	Privind accesul publicului la informația privind mediul
<i>Hotărârea nr. 564 din 26 aprilie 2006</i>	Privind cadrul de realizare a participării publicului la elaborarea anumitor planuri și programe în legătură cu mediul
<i>Ordinul nr. 1325 din 22 septembrie 2000</i>	Privind participarea publicului, prin reprezentanții săi, la pregătirea planurilor, programelor, politicilor și legislației privind mediul
<i>Ordinul nr. 1182 din 18 decembrie 2002</i>	Pentru aprobarea Metodologiei de gestionare și furnizare a informației privind mediul, deținută de autoritățile publice pentru protecția mediului
<i>Ordinul nr. 1798/2007 din 19 noiembrie 2007</i>	Pentru aprobarea Procedurii de emitere a autorizației de mediu

La nivelul UE, Convenția Aarhus este aplicată de **Regulamentul (CE) 1367/2006** privind aplicarea, pentru instituțiile și organismele comunitare, a dispozițiilor Convenției de la Aarhus privind accesul la informație, participarea publicului la luarea deciziilor și accesul la justiție în domeniul mediului și de **Regulamentul (CE) 1049/2009** privind accesul public la documentele Parlamentului European, ale Consiliului și ale Comisiei.

1.3 Scopul strategiei

România urmărește să aducă la cunoștința publicului măsurile propuse a fi luate și punerea în practică a recomandărilor Comitetului de Conformare privind cazurile **ACCC/C/2010/51 și ACCC/C/2012/69**. Ghidul privind Implementarea Convenției Aarhus oferă instrumentele necesare pentru înțelegerea drepturilor fiecărei persoane la un mediu sănătos, adecvat, iar România, ca parte a Convenției, trebuie să se asigure că publicului larg îi sunt asigurate accesul la informație, participarea în luarea deciziilor și accesul la justiție în probleme de mediu.

Pentru a putea fi îndeplinite aceste condiții, au fost stabilite o serie de obiective și măsuri. România va prelua inițiativa în monitorizarea progresului ținutelor pe care și le propune să le atingă, prin mobilizarea autorităților publice și a publicului. Ca această nouă viziune să poată fi înțeleasă, este nevoie de un parteneriat între toate instituțiile publice identificate ca deținând informație de mediu, dar și cu toate celelalte părți interesate, la nivel național, regional și local.

1.4 Rezumatul constatărilor Comitetului de Conformare al Convenției

Ca urmare a constatărilor Comitetului de Conformare, România se regăsește în neconformare cu o serie de prevederi ale Convenției Aarhus. Prin Strategia de față, România își propune să pună în aplicare recomandările primite din partea Comitetului de Conformare, pentru a-și îndeplini atribuțiile stabilite prin Convenție.

Cazul ACCC/C/2010/51 se referă în principal la Strategia Energetică 2007-2020, aprobată prin HG nr.1069/2007, și constă în:

- nerespectarea art. 4, alin. (1), coroborat cu alin. (2) și (7) ale Convenției, prin neoferirea unui răspuns către două solicitări de informație de mediu
- nerespectarea art. 4, alin. (1) și (4) ale Convenției, prin nejustificarea într-un mod adecvat a refuzului de a dezvălui informația de mediu solicitată
- nerespectarea art. 7, coroborat cu art. 6, alin. (3) al Convenției, prin neoferirea unui termen rezonabil publicului pentru a transmite comentarii

În acest caz, Comitetul de Conformare a constatat următoarele:

- autoritățile publice nu au răspuns la două cereri de informație formulate de către solicitant, în legătură cu procesul de luare a deciziei privind propunerea de construcție a unei noi centrale nucleare
- cu privire la o cerere de informație formulată de solicitant, România nu a asigurat informația cerută în legătură cu posibilele locații ale centralei nucleare și nu a justificat într-un mod adecvat refuzul de a dezvălui informația către public
- publicului nu i s-a oferit o perioadă de timp suficientă pentru a lua la cunoștință și pentru a depune comentarii în legătură cu draftul pentru Strategia Energetică 2007

În fapt, în cazul **ACCC/C/2010/51**, România nu a oferit dovezi care să-i susțină afirmațiile conform cărora autoritățile publice au tratat în mod corespunzător toate solicitările pentru informație, în ciuda cererii Comitetului de Conformare. Astfel, Comitetul de Conformare consideră că acuzația solicitantului, conform căreia primele două cereri pentru informație au fost ignorate, reprezintă fapte reale. Din moment ce autoritățile publice nu au răspuns deloc primelor două cereri pentru informație depuse de solicitant, din cele trei, în legătură cu procedura de luare a deciziei privind propunerea de construire a unei noi centrale nucleare, Comitetul de Conformare consideră că România nu a reușit să respecte prevederile art. 4, alin. (1), coroborat cu art. 2 și art. 7 ale Convenției.

Comitetul de Conformare a concluzionat că, în acest caz, România nu a reușit să prezinte că vreunul dintre motivele de refuz prevăzute de art. 4 oferă o bază suficientă pentru a nu dezvălui informația solicitată privind posibilele locații ale centralei nucleare. Deși o parte din informația solicitată în primă instanță a fost declassificată și a fost pusă la dispoziția publicului, restul informației cerute, în special cea cerută de către solicitant în a treia sa cerere, a fost refuzată fără a oferi motive suficiente și fără a demonstra că interesul public a fost luat în considerare privind dezvăluirea informațiilor. Astfel, ținând cont de a treia cerere pentru informații a solicitantului, de faptul că informația cerută privind posibilele locații ale centralei nucleare nu a fost pusă la dispoziția publicului, de faptul că nu a fost justificat într-un mod adecvat refuzul de a dezvălui informația solicitată, pe baza motivelor prezentate de art. 4, alin. (4) ale Convenției și luându-se în considerare că satisfacerea interesului publicului prin divulgarea informațiilor deținute de o autoritate publică trebuie să fie prioritar, România nu a reușit să respecte prevederile art. 4, alin. (1) și alin. (4) ale Convenției.

În plus, Comitetul de Conformare notează că, deși draftul Strategiei Energetice 2007 a fost într-adevăr postat pe website-urile Ministerului Economiei și al Secretariatului General al Guvernului, publicul larg a avut, în mod formal, un termen de doar 11 zile pentru a lua la cunoștință draftul și pentru a trimite comentarii. În ciuda faptului că unii membri ai publicului au avut posibilitatea de a depune comentarii și în afara termenului de 11 zile, Comitetul de Conformare consideră că România nu a reușit să asigure un interval rezonabil pentru participarea publicului în cazul unui asemenea document. Astfel, prin faptul că nu a fost oferit suficient timp publicului pentru a lua la cunoștință draftul și pentru a depune comentarii asupra acestuia, România nu a reușit să respecte art. 7, coroborat cu art. 6, alin. (3) al Convenției.

Cazul **ACCC/C/2012/69** se referă în principal la autorizarea proiectului Roșia Montană și constă în:

- nerespectarea art. 4, alin. (1) și (2) prin neoferirea unei copii materiale sau electronice a informației de mediu solicitate, prin refuzul de a oferi accesul la informație și nereușita de a redacta într-un mod valid refuzul privind solicitarea de informație de mediu
- nerespectarea art. 4, alin. (6) prin nesepararea informației confidențiale de informația neconfidențială

- nerespectarea art. 4, alin. (7) prin nereușita de a oferi motivele de refuz privind solicitarea de informație de mediu
- nerespectarea art. 6, alin. (3) și (7) prin neoferirea publicului șansa de a participa la procedura de emitere a certificatului de descărcare arheologică
- nerespectarea art. 9, alin. (4) prin neasigurarea că procedurile de recurs sunt efective și finalizate în timp util

În acest caz, Comitetul de Conformare a constatat următoarele:

- solicitanților nu li s-a oferit o copie materială sau electronică a studiului arheologic precum au solicitat, iar accesul la informație le-a fost refuzat pe motivul dreptului de proprietate intelectuală
- informația solicitată de către public privind mineritul nu a fost transmisă, refuzul nu a fost redactat în conformitate cu motivele de refuz prevăzute de Convenție, iar informația exceptată de la regula de a fi făcută publică nu a fost separată de informația ce poate fi dezvăluită
- informația confidențială nu a fost separată de informația neconfidențială
- nu s-a oferit o motivare pentru refuzul de dezvălui informația referitoare la minerit
- în procedura de emitere a certificatului de descărcare arheologică, publicului nu i s-a oferit posibilitatea de a participa
- procedura de revizuire privind solicitările de informații nu a oferit o remediere în timp util și efectivă

În fapt, în cazul **ACCC/C/2012/69**, România a afirmat că, pentru respectarea art. 4 al Convenției, a fost îndeplinit faptul că publicul avut posibilitatea să examineze studiul arheologic, în mod gratuit, la sediul Direcției Județene pentru Cultură Alba. Mai mult, solicitanții au fost informați că au posibilitatea de a face copii documentului cerut, pe propria cheltuială. România a afirmat că o astfel de conduită nu poate fi calificată drept un refuz nejustificat al accesului la justiție.

Conform documentației prezentate Comitetului de Conformare, motivarea Direcției Județene pentru Cultură Alba pentru faptul că nu a oferit o copie a informației cerute a fost că nu a avut capacitatea de a rezolva o astfel de solicitare.

Comitetul de Conformare consideră că, în conformitate cu art. 4, alin (1) al Convenției, nu este suficient ca răspunsul la o solicitare de informație din partea publicului să constea doar în disponibilizarea gratuită a informației. Art. 4, alin (1), cere în mod expres să fie oferite solicitantului copii ale documentației cerute. Respectând trimiterea României către art. 4, alin. (1), lit. b), Comitetul de Conformare clarifică faptul că art. 4, alin. (1), lit. b) nu îndreptățește partea să refuze oferirea de copii a informației solicitate, ci se referă la forma copiilor în care

sunt transmise informațiile solicitate. Oferirea accesului în mod gratuit spre examinare a documentației solicitate nu poate echivala cu oferirea unei copii a informației solicitate. Astfel, în acest caz, România nu poate invoca art. 4, alin. (1), lit. b), deoarece informația nu a fost oferită solicitanților într-o altă formă și nici nu a fost pusă la dispoziția publicului într-o altă formă.

În sesizarea sa, solicitantul a afirmat, de asemenea, că i s-a interzis accesul la studiul arheologic pe motiv că studiul ar fi proprietatea intelectuală a arheologului care a efectuat studiul. Ministerul Culturii a invocat cu succes această excepție legală în legătură cu accesul la informație în fața Curții de Apel București. Comitetul de Conformare consideră ca este importantă clarificarea că, în ceea ce privește dreptul de proprietate intelectuală și dezvăluirea sa, studiul arheologic ar trebui tratat în mod similar cu studiile EIA (de evaluare a impactului asupra mediului).

În acest sens, Comitetul de Conformare consideră că România nu putea să refuze accesul la studiul arheologic în acest caz, pe baza art. 4, alin. (4), lit. e) al Convenției. Astfel, Comitetul declară că România nu a reușit să respecte prevederile art. 4, alin. (1) și alin. (2) ale Convenției în două instanțe: prin eșecul de a oferi solicitanților o copie materială sau electronică și pentru interzicerea accesului pe motiv de drept de proprietate intelectuală.

Mai mult, Comitetul de Conformare consideră că România trebuia să ofere acces și cu privire la informațiile cu referitoare la licențele de minerit. România, pe de altă parte, consideră că acest tip de informații se încadrează în excepțiile prevăzute de art. 4, alin. 4 (d), iar dezvăluirea acestora ar afecta confidențialitatea informațiilor comerciale și industriale. Comitetul de Conformare susține că România, nereușind să ofere motive suficiente pentru refuzul de a furniza informațiile solicitate, limitează în mod semnificativ transparența și responsabilitatea în privința felului în care implementează Convenția și prin urmare, se consideră că nu acționează în spiritul Convenției. De asemenea, Comitetul apreciază că, dacă Agenția Națională pentru Resurse Minerale ar fi oferit motivele refuzului privind accesul la informație, discuția cu privire la corecta implementare a articolului 4, alin. 4 (d), ar fi avut loc în contextul procedurilor înaintate Curții de Apel București.

Astfel, Comitetul consideră că, urmare a eșecului de a furniza informația ce face referire la minerit sau de a redacta acele considerații într-un mod valid, având în vedere prevederile articolului 4, alin. 4 și de a dezvălui restul de informații, România se află în neconformare cu articolul 4, alin. 1 și 2 ale Convenției.

Comitetul pune accentul pe faptul că partea interesată deține o bază legală pentru corecta punere în practică a articolului 4, alin. 6, prin articolul 15, alin. 1 din Hotărârea de Guvern nr. 878/2005. Cu toate acestea, Comitetul consideră că există suficiente dovezi pentru a concluziona faptul că, în realitate, articolul 4, alin. 6 al Convenției nu este în mod corect pus în aplicare de autoritățile publice ale României. Prin urmare, Comitetul consideră că, nereușind să asigure disponibilitatea separării informației confidențiale de cea neconfidențială, România se află în neconformitate cu prevederile articolului 4, alin. 6 al Convenției.

În momentul în care au fost cerute informațiile referitoare la licențele miniere, solicitantului nu i s-a răspuns, acesta fiind considerat un răspuns tacit. Așadar, Comitetul consideră că, nereușind să ofere motivele refuzului referitor la informația ce face referire la minerit în anul 2010, partea interesată se află în neconformitate cu prevederile articolului 4, alin. 7 al Convenției.

Mai mult, derularea procedurii pentru emiterea certificatului de descărcare de sarcină arheologică ar fi trebuit să ofere suficient timp la dispoziție pentru informarea publicului și pentru ca publicul să se poată pregăti și să participe la luarea deciziilor de mediu (art. 6, alin. 3), să formuleze comentarii, informații, analize sau opinii (art. 6, alin. 7). Comitetul consideră că emiterea certificatului prezintă o importanță foarte mare, fiind un pas fundamental în procesul de decizie. Pentru motivele mai sus menționate Comitetul apreciază că, prin faptul că nu a fost luată în considerare participarea publicului în timpul procedurii pentru emiterea certificatului de descărcare de sarcină arheologică, partea interesată se află în neconformare cu prevederile articolului 6, alin. 3 și 7 al Convenției.

Se face referire la durata foarte mare de timp a derulărilor procedurilor în instanță, care de cele mai multe ori durează aproximativ doi ani, pentru care solicitantul oferă opt exemple. Așadar, în privința duratei de timp a celor opt proceduri de curte ce fac referire la accesul la informația de mediu și luând în considerare faptul că partea interesată nu a furnizat exemple ale procedurilor de curte ce au implicat accesul la informația de mediu și au fost finalizate într-un timp considerabil mai scurt, Comitetul consideră că România nu s-a asigurat ca procedurile de recurs privind accesul la informație la care se face referire în articolul 9, alin. 1, să ofere o remediere în timp util și eficientă, așa cum se solicită prin articolul 9, alin. 4 al Convenției.

1.5 Recomandările transmise de către Comitetul de Conformare al Convenției

- **Alin. (2), lit. a) al Deciziei VI/8h:** „Răspunderea la toate solicitările membrilor publicului pentru accesarea informației de mediu pe cât de repede posibil și cel mai târziu într-o lună de la trimiterea solicitării, iar, în caz de refuz, specificarea motivului de refuz
 - Elaborarea și diseminarea de ordine, instrucțiuni ori de îndrumări aplicabile în întreaga administrație publică
 - Colectarea și publicarea statisticilor privind solicitările pentru informația de mediu, împreună cu monitorizarea acestora de către autoritățile publice centrale
 - Stabilirea, consolidarea și/sau impunerea de sancțiuni pentru funcționarii publici”
- **Alin. (2), lit. b) al Deciziei VI/8h:** „Interpretarea într-un mod restrictiv a motivelor de refuz privind accesul la informația de mediu, luându-se în considerare satisfacerea interesului publicului prin divulgarea informațiilor și prin menționarea în refuz a modului în care interesul publicului a fost luat în considerare
 - Solicitarea autorităților publice de a specifica în mod expres felul în care s-a luat în considerare satisfacerea interesului publicului prin divulgarea informațiilor”
- **Alin. (2) lit. c) al Deciziei VI/8h:** „Acordarea unor termene rezonabile, proporționale cu natura și complexitatea documentului, pentru ca publicul să ia la cunoștință draft-urile

documentelor strategice ce fac obiectul Convenției și pentru ca publicul să își poată transmite comentariile

- Transmiterea de dovezi care certifică faptul că România a luat măsuri pentru asigurarea respectării, în practică, a termenelor specificate în legislație
- **Alin. (3) al Deciziei VI/8h:** „Furnizare de informații și training autorităților publice pentru îndeplinirea sarcinilor legale care derivă din Convenție”
 - Elaborarea de materiale informaționale adecvate pentru a răspunde recomandărilor din paragraful (2) al Deciziei VI/8h
 - Desfășurarea a două module de training separate, unul privind accesul la informația de mediu, cel de-al doilea privind elaborarea planurilor, programelor și strategiilor”
- **Alin. (7), lit. a) al Deciziei VI/8h:** „Luarea măsurilor legislative, normative ori administrative, precum și de măsuri practice, după caz, pentru asigurarea unei implementări corecte a Convenției, cu privire la:
 - i. Art. 2, alin. (3): definiția „informației de mediu”
 - ii. Art. 4, alin. (4): motivele de refuz și necesitatea de interpretare a acestora într-un mod restrictiv, luând în considerare satisfacerea interesului public prin dezvoltarea informațiilor
 - iii. Art. 4, alin (6): cerința de a separa informația confidențială de cea neconfidențială, când este posibil, și punerea la dispoziție a celei din urmă
 - iv. Art. 4, alin. (7): cerința de a oferi declarații motivate privitoare la refuzul unei solicitări în legătura cu informația de mediu”
- **Alin. (7), lit. b) al Deciziei VI/8h:** „Reexaminarea cadrului legal pentru identificarea cazurilor în care deciziile de a autoriza activitățile din domeniul art. 6 al Convenției sunt desfășurate fără participarea efectivă a publicului [art. 6, alin. (3) și alin. (7)] și luarea măsurilor legislative și normative necesare pentru a se asigura că astfel de situații sunt remediate în mod adecvat
 - Alcătuirea unei liste care să cuprindă autorizațiile sau aprobările care sunt necesare pentru activitățile Anexe I din Convenției. De asemenea, este necesară și menționarea pentru care dintre acestea participă și publicul, conform art. 6 din Convenție, iar în cazul în care publicul nu participă, o explicație a motivului pentru care acest lucru nu se întâmplă.”
- **Alin. (7), lit. c) al Deciziei VI/8h:** „Reexaminarea cadrului legal și realizarea de măsuri legislative, normative și administrative necesare pentru asigurarea ca procedurile judecătorești privind informația de mediu să se realizeze în timp util și să ofere rezolvări efective și adecvate
 - Asigurarea priorității în cadrul procedurilor judecătorești pentru cazurile ce au ca obiect refuzul accesului la informația de mediu, sau soluționarea acestor cazuri în cadrul instanțelor judecătorești, într-un termen determinat.”

- **Alin. (7), lit. d) al Deciziei VI/8h:** „Stabilirea unor măsuri practice adecvate ce asigură ca activitățile listate la Alin. (7) punctele a), b) și c) de mai sus sunt duse la îndeplinire cu o largă participare a autorităților publice și a publicului interesat
 - Instituirea unor măsuri practice adecvate pentru a asigura largă participare a autorităților publice relevante și a publicului interesat în îndeplinirea recomandărilor de la alin. (7), pct. a)-c) de mai sus”
- **Alin. (8), lit. a) al Deciziei VI/8h**
 - „Elaborarea unui raport pentru Comitetul de Conformare asupra unui draft al strategiei privind implementarea recomandărilor din Decizia VI/8h”

Capitolul II. Obiectivele Strategiei pentru Implementarea prevederilor Deciziei VI-8h

Pentru îndeplinirea scopului declarat, prezenta strategie are definite următoarele obiective generale, pe trei dimensiuni: normativă, strategică și organizațională.

Obiectiv I: Dimensiunea normativă: stabilirea unor măsuri de modificare a legislației în vigoare prin propunerea unor amendamente la prevederile referitoare la sectorul administrativ, acolo unde este necesară participarea publicului în contextul **emiterii unor avize/acorduri, licențe sau autorizații, sau prin elaborarea unor acte normative noi.**

Obiectiv II: Dimensiunea strategică: înțelegerea de către personalul administrației publice centrale și locale a importanței respectării prevederilor Convenției Aarhus

Obiectiv III: Dimensiunea organizațională: instrument pentru colectarea și monitorizarea cererilor primite ce fac referire la accesul publicului la informație

Obiectivul I: Dimensiunea normativă: stabilirea unor măsuri de modificare a legislației în vigoare

Obiectiv specific : Propunerea de modificare a unor acte normative

Măsuri:

- a) Propunere de modificare a H.G. nr. 878/2005 *privind accesul publicului la informația privind mediul* pentru asigurarea transparenței privind informația de mediu, **raportat la solicitările alin. 7, lit. a) al Deciziei VI/8h.** De asemenea, în urma raportului³ Comitetului de Conformare realizat cu ocazia celei de-a 6-a Reuniuni a Părților la Convenția Aarhus, în ceea ce privește implementarea Deciziei V/9j, s-a constatat faptul că art. 15, alin. (3) al H.G. nr. 878/2005 privind accesul publicului la informația privind mediul prevede faptul că *“Respingerea cererii de furnizare a informațiilor privind mediul conține motivele*

³ ECE/MP.PP/2017/42

refuzului, precum și informațiile privind procedura de revizuire prevăzută la art. 16 – 19”. Dispoziția este incompletă, raportată la prevederile Deciziei VI/8h, alin. (2), lit. a) și lit. b). Astfel, **raportat la alin. (2), lit. b) al Deciziei VI/8h**, se va impune ca necesară completarea alineatului (3) al art. 15 din Hotărârea de Guvern, astfel încât refuzul să prevadă în mod expres modalitatea în care autoritățile publice au luat în considerare interesul publicului.

- b) Modificarea Ordinului nr. 1182 din 18 decembrie 2002 pentru aprobarea Metodologiei de gestionare și furnizare a informației privind mediul, deținută de autoritățile publice pentru protecția mediului.
- c) Este necesară participarea publicului în cadrul procedurii de emitere a certificatelor de descărcare de sarcină arheologică emise de Ministerul Culturii și de structurile din subordinea acestuia precum și în cadrul procedurii de emitere a licențelor miniere, emise de Agenția Națională pentru Resurse Minerale. În cadrul cazului de neconformare ACCC/C/2012/69, referitor la Roșia Montană, Convenția a fost încălcată prin faptul că nu s-a oferit posibilitatea publicului de a participa în procedura de emitere a certificatului de descărcare arheologică pentru proiectul minier, fapt ce a dus la încălcarea prevederilor art. 6, alin. (3) și alin. (7) ale Convenției. Astfel, pentru a îndeplini recomandările făcute în alin. (7), pct. b) al Deciziei VI/8h, se are în vedere o listă a autorizațiilor care se emit pentru activitățile prevăzute de Anexa I a Convenției Aarhus. Se vor identifica acele cazuri în care este necesară participarea publicului în procesul de luare a deciziilor privind emiterea autorizațiilor, în conformitate cu prevederile art. 6 al Convenției. În situațiile în care participarea publicului nu se realizează se vor preciza motivele neparticipării.
- d) Este necesară oferirea unui remediu într-un timp util de către instanțele naționale în cazul unor acțiuni în instanță ce fac referire la problemele de mediu. **Pentru implementarea alin. (7) lit c)** s-a evidențiat faptul că **instanțele naționale nu oferă un remediu în timp util** în ceea ce privește accesul la informația de mediu întrucât, în situațiile luate în considerare în cazul respectiv, cauzele au durat, în medie, 2 ani sau mai mult până la soluționare. Astfel, se va urmări identificarea unor soluții pentru soluționarea cu celeritate a litigiilor aflate pe rolul instanțele naționale în ceea ce privește accesul la informația de mediu. În acest sens, se urmărește prioritizarea litigiilor ce au ca obiect refuzul accesului la informația de mediu, precum și stabilirea unui termen determinat înăuntrul căruia instanțele judecătorești să soluționeze cazurile.

Termen: 2020/2021

Obiectivul II: Dimensiunea strategică: înțelegerea de către personalul administrației centrale și locale a importanței respectării prevederilor Convenției Aarhus

Obiectivul specific 1: Identificarea autorităților administrației publice centrale și locale a căror activitate interferează cu cea a autorităților competente pentru protecția mediului și transmiterea strategiei către acestea

Măsuri:

- Identificarea autorităților a căror activitate interferează cu cea a autorităților pentru protecția mediului;

- Draft-ul strategiei va fi transmis ministerelor și autorităților publice responsabile cu soluționarea solicitărilor privind accesul la informația de mediu; ministerelor și autorităților publice ce sunt responsabile de elaborarea documentelor strategice care au legătură cu mediul; ministerelor și altor autorități publice sunt implicate în implementarea alin. (7), pct. b) al Deciziei VI/8h.

Autoritățile identificate sunt: Ministerul Mediului, Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației publice, Ministerul Apelor și Pădurilor, Administrația Națională Apele Române, Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale, Ministerul Economiei, Ministerul Energiei, Ministerul Transporturilor, Ministerul pentru Mediul de Afaceri, Comerț și Antreprenariat, Ministerul Sănătății, Ministerul Culturii și Identității Naționale, Ministerul Comunicațiilor și Societății Informaționale, Ministerul Turismului, Agenția Națională pentru Resurse Minerale, Agenția Nucleară pentru Deseuri Radioactive, Comisia Națională pentru Controlul Activităților Nucleare, Institutul Național pentru Sănătate Publică, Administrația Fluvială a Dunării de Jos, Ministerul Afacerilor Interne, Ministerul Afacerilor Externe, Ministerul Finanțelor Publice, Ministerul Justiției.

Termen transmitere draft strategie: 03.04.2019

Termen primire comentarii: 17.04.2019

Obiectivul specific 2: Activități de instruire destinate personalului administrației publice centrale și locale, workshop-uri cu caracter instructiv pentru magistrați și elaborarea unei broșuri de tip FAQ pentru autoritățile publice care răspund cererilor de informație de mediu

Măsuri:

- Conform art. 75 (c) din O.U.G. 195/2005 *privind protecția mediului*, Ministerul Mediului coordonează activitatea de instruire în domeniul protecției mediului. Prin urmare, vor fi organizate sesiuni de instruire destinate autorităților administrației publice centrale și locale.

Termen instruire autorități publice: 1 sesiune/2019, 2 sesiuni/2020 pe parcursul a câte 2 **zile** **fiecare** (primăvara și/sau toamna)

- Workshop-uri cu caracter instructiv pentru magistrații cu experiență în domeniul contenciosului administrativ, în cadrul Institutului Național al Magistraturii

Termen workshop instructiv: 1 sesiune a câte 2 zile/2019/2020/2021

- elaborarea unei broșuri de tip FAQ pentru autoritățile publice, care va facilita accesul la noțiunile de bază ale Convenției Aarhus în cazul soluționării cererilor de informații de mediu

Termen broșură: 15.08.2019

- flyer pentru public

Termen realizare flyer: 15.08.2019

Dezvoltăm în continuare măsurile de instruire și elaborarea broșurii prevăzute pentru atingerea Obiectivului specific 2.

Sesiuni de instruire pentru autoritățile publice:

Raportat la alin. (3) al Deciziei VI/8h, se va urmări instruirea autorităților publice, atât cele care se ocupă cu soluționarea solicitărilor privind informația de mediu, cât și cele care sunt responsabile cu elaborarea de planuri și programe, inclusiv strategii sectoriale și alte programe similare. Instruirea destinată autorităților publice elaborează planuri, programe, strategii se va axa pe cerințele prevăzute de art. 7 al Convenției Aarhus, cu evidențierea necesității de a asigura termene rezonabile publicului care dorește să se implice, prin furnizare de comentarii și propuneri, în procesul pregătirii planurilor, programelor și politicilor legate de mediu, sau a strategiilor. Se vor instrui autoritățile publice în vederea aplicării prevederilor HG nr. 564/2006 privind cadrul de realizare a participării publicului la elaborarea anumitor planuri și programe în legătură cu mediul, cu modificările și completările ulterioare.

O curriculă generală pentru instruirile propuse se va referi la atribuțiile și responsabilitățile funcționarului public, astfel încât la finalul sesiunilor de instruire să fie înțelese următoarele:

i) Identificarea tipurilor de informație de mediu pe baza art. 2, alineatul (3) din Convenție, din documente/baze de date de către autoritățile administrației publice și locale.

ii) Oferirea de exemple administrației publice centrale și locale cu privire la separarea informației neconfidențiale de cea confidențială, pentru asigurarea aplicării corecte a prevederilor Convenției.

Necesitatea separării informației confidențiale față de cea neconfidențială trebuie scoasă în evidență în implementarea recomandărilor Comitetului de Conformare, în special în cadrul instruirilor autorităților publice care au de rezolvat solicitări privind informația de mediu.

iii) Motivarea refuzului unei solicitări în privința unei cereri de informație de mediu, conform art. 4, paragrafele (3) și (4) din Convenția Aarhus

Pentru o corectă implementare a Convenției Aarhus, motivele pentru refuz și interpretarea acestor motive trebuie să aibă loc într-un mod restrictiv, luând în considerare ca prioritară este satisfacerea interesului public prin dezvăluirea informației, în acord cu art. 4, alin. (4) al Convenției.

iv) Cine beneficiază de acces la informația de mediu

Se va explica/detalia accesul la informația de mediu în conexiune cu definiția „public” prevăzută de Convenție.

v) Importanța furnizării la timp a informației. Informația trebuie făcută disponibilă în cel mai scurt timp sau în termen de maxim o lună după ce cererea a fost înaintată (sau două luni, în cazul în care volumul și/sau complexitatea informației justifică prelungirea termenului de o lună de zile; solicitantul trebuie să fie informat cu privire la orice prelungire și motivele acesteia) conform prevederilor Convenției Aarhus și a cadrului legislativ național, în conformitate cu Legea nr. 86/2000 *pentru ratificarea Convenției privind accesul la informație, participarea publicului la luarea deciziei și accesul la justiție în probleme de mediu, semnată la Aarhus la 25 iunie 1998* și H.G. 878/2005 *privind accesul publicului la informația privind mediul*

vi) Participarea publicului la luarea deciziei

Pentru o implementare a prevederilor din Convenția Aarhus, publicul trebuie să fie notificat în prealabil pentru participare, să fie informat în mod adecvat și să fie consultat în mod efectiv. Autoritățile publice trebuie să țină cont de rezultatul consultărilor publice în luarea deciziilor, iar în momentul în care decizia a fost luată de autoritatea publică, publicul trebuie să fie informat prompt despre aceasta. Trebuie să fie asigurat accesul publicului la textul deciziei și la documentația care a stat la baza emiterii acesteia, la motivele și considerațiile care au stat la baza acesteia.

vii) Accesul la justiție

Autoritățile publice trebuie să asigure posibilitatea publicului de a se adresa instanței competente în cazul în care solicitarea de informație de mediu a fost ignorată, mod greșit refuzată (parțial sau în totalitate), ori au primit un răspuns inadecvat. Procedurile de judecată nu trebuie să fie extrem de costisitoare și trebuie să ofere un remediu efectiv, în timp util.

viii) Tarife

Pot fi percepute tarife pentru volumul mare de informație, furnizat în copie fizică. Se va posta pe website-urile autorităților administrației publice și locale un tabel cu tarifele aferente pentru efectuarea copiilor documentelor, tarife ce acoperă costurile de copiere. Tarifele vor fi accesibile, fără a constitui un impediment în obținerea informației solicitate

ix) Sancțiuni

Sancțiuni ce pot fi aplicate, conform prevederilor cuprinse în Legea 188/1999 privind statutul funcționarilor publici și Legea 544/2001 privind liberul acces la informația de interes public și HG nr. 123/2002, de implementare al Legii 544/2001.

Pentru realizarea acestor instruiri, se propun următoarele:

- organizarea și susținerea ședințelor de instruire, cu implicarea personalului din cadrul Asociației Române de Mediu 1998, precum și din mediul academic, respectiv din conducerea Universității Ecologice din București în persoana Prof. univ. dr. Mircea Duțu - Președinte al Universității Ecologice din București.
- solicitarea reprezentanților organizațiilor non-guvernamentale interesate, în calitate de formatori pe tematica Convenției Aarhus.

Workshop-uri cu caracter instructiv pentru magistrați

Convenția Aarhus este incidentă în litigii de contencios administrativ care au un pronunțat caracter tehnic. La nivelul Înaltei Curți de Casație și Justiție au fost identificate 11 decizii pronunțate în perioada 2005-2016 (ani verificați 2005-2018), în care Convenția a fost incidentă. De asemenea, în ambele litigii care au condus la plângerile împotriva României (cazurile ACCC/C/2010/51 și ACCC/C/2012/69) au fost implicate instanțe de contencios administrativ (dosarele nr.6584/118/2008 și 59715/3/2010).

Convenția Aarhus ține de domeniul dreptului mediului și merită o aprofundare din partea magistraților specializați pe domeniul contenciosului administrativ.

Ne propunem să organizăm cel puțin un **workshop/an, cu durata de două zile**, destinat magistraților cu experiență în materia contenciosului administrativ, în cadrul Institutului Național al Magistraturii (INM), ca urmare a recomandărilor primite din partea Comitetului de Conformare al Convenției Aarhus referitoare la Decizia VI/8h privind neconformarea României.

Scopul acestui workshop este acela de a furniza informații relevante în ceea ce privește implementarea dispozițiilor Convenției Aarhus la nivel național, dar și acela de a identifica provocările întâmpinate de instanțele naționale în litigiile care au ca obiect accesul la informația de mediu.

Pentru realizarea acestor workshop-uri, contribuția INM este următoarea:

- de a asigura resursele logistice: sala și echipamentul necesar activității de formare;
- de a contribui la asigurarea participării magistraților în cadrul workshopului;
- de a contribui la numirea unui/unor formatori din mediul academic, pentru susținerea cursurilor.

Altă modalitate prin care se pot asigura formatorii pentru workshop-urile menționate:

- Ministerul Mediului, în cooperare cu Universitatea Ecologică din București, cu Asociația Română de Mediu 1998 și cu ONG-uri interesate, vor asigura formatorii pentru susținerea cursurilor/workshop-urilor cu caracter instructiv.

Programa propusă pentru aceste cursuri/ workshop-urilor cu caracter instructiv din domeniul contenciosului administrativ urmărește, în principal, următoarele subiecte:

1. Informația de mediu în contextul general al informației de interes public și al informației clasificate, în conformitate cu Legea 182/2002
 - Definiția informației de mediu;
 - Aprecierea satisfacerii interesului public în furnizarea informației de mediu față de confidențialitatea acordată prin prevederi legale;
 - Separarea informației confidențiale de cea neconfidențială și disponibilizarea celei din urmă.
2. Soluționarea cererilor privind refuzul autorităților de a furniza informație de mediu
 - Refuz total;
 - Informație furnizată parțial;
 - Refuz pe baza condițiilor de confidențialitate;
 - Procedura prealabilă administrativă;
 - Acțiuni în instanță ca urmare a refuzului.
3. Acces în justiție conform art. 9 al Convenției Aarhus

- Soluționare cu prioritate și celeritate a litigiilor de mediu în instanțele naționale;
- Procedura de soluționare – Legea nr.544/2004 a contenciosului administrativ;
- Statistica recentă a cazurilor de mediu soluționate în instanțele naționale.

Alternativ, programa propusă pentru cursurile/workshopurile cu caracter instructiv adresate magistraților din domeniul contenciosului administrativ, poate fi:

- I. Probleme întâmpinate în aplicarea Convenției de la Aarhus
 1. Convenția de la Aarhus
 2. Comitetul de conformare
 3. ACCC/C/2010/51 - A doua centrală nucleară și Strategia energetică
 4. ACCC/C/2012/69 - Roșia Montană
- II. Legislația națională și europeană
 1. Legislație națională
 2. Legislație europeană
- III. Refuzul autorităților publice de a furniza informația de mediu
 1. Definiția informației de mediu
 2. Aprecierea satisfacerii interesului public în furnizarea informației de mediu
 3. Refuzul de a furniza informația de mediu
 - a. termene
 - b. informație furnizată parțial
 - c. motive de refuz
- IV. Articolul 9 al Convenției de la Aarhus - accesul la justiție
 1. Alineatul 1 - informații
 2. Alineatul 2 - decizii
 3. Alineatul 3 - încălcări ale dreptului național
 4. Alineatul 4 - rezultate
 5. Alineatul 5 - bariere
 6. Jurisprudența CJUE

Broșura informativă, de tip FAQ:

Raportat la alin. 2, lit. a) subpunctul (i) din recomandările Comitetului de Conformare, se va urmări elaborarea unei broșuri informative, care să contribuie într-un mod efectiv la îndrumarea și instruirea tuturor funcționarilor publici ce sunt implicați în cadrul procesului de

solicitare a informației de mediu. Broșura va avea o formă clară, astfel încât să poată fi folosită cu eficiență în întreaga administrație publică. De asemenea, broșura va conține pașii de urmat de către funcționarul public ce are în competență răspunderea la solicitările privind informația de mediu, conform art. 4 al Convenției, în special din perspectiva recomandărilor privind accesul la informație prevăzute de alin. (2), pct. a) și pct. b), precum și art. (7) al Deciziei VI/8h. Pentru implementarea acestui obiectiv, broșura atenționează cu privire la dispozițiile legale ce reglementează accesul la informațiile de interes public, accesul la informația de mediu și informația clasificată, în special în ceea ce privește calificarea informației drept secret de serviciu.

Broșura va fi postată pe site-ul Ministerului Mediului și va fi transmisă autorităților publice care gestionează solicitări privind informația de mediu și va fi pusă la dispoziția publicului și pe suport de hârtie, la sediul Ministerului Mediului, pentru ca publicul să fie informat în legătură cu drepturile sale. Broșura va explica, pe baza definițiilor prevăzute în legislația europeană și națională, cum se poate identifica, de către autoritățile publice informația de mediu care se încadrează în excepțiile din art. 4, alin (3) și alin. (4) ale Convenției.

Broșura va include câteva exemple privind aplicarea prevederilor art. 2, paragraful (3) și a art. 4, paragrafele (3) și (4) ale Convenției Aarhus.

Obiectivul III: Dimensiunea organizațională: instrument pentru colectarea și monitorizarea cererilor primite ce fac referire la accesul publicului la informație

- **Obiectiv specific : Publicarea unor statistici periodice pe site-ul autorităților publice privind soluționarea cererilor de informație de mediu și monitorizarea acestora**

Măsura: **Raportat la alin. 2, lit. a) subpunctul (ii) din recomandările Comitetului de Conformare**, afișarea pe website-ul autorităților administrației centrale și locale (acele autorități menționate în cadrul obiectivului I) a unor documente/statistici anuale care să demonstreze aducerea la îndeplinire a prevederilor paragrafului 2, litera a) și b), și a paragrafului 7, litera a) ale Deciziei VI/8h, respectiv:

- cum s-a răspuns tuturor solicitărilor membrilor publicului pentru accesarea informației de mediu, pe cât de repede posibil și cel mai târziu într-o lună de la trimiterea solicitării, iar, în caz de refuz, specificarea motivului de refuz;
- cum și dacă s-au interpretat în sens restrictiv motivele de refuz privind accesul la informația de mediu, luându-se în considerare satisfacerea interesului publicului prin divulgarea informațiilor și prin menționarea în refuz a modului în care interesul publicului a fost luat în considerare;
- dacă s-a furnizat publicului informația de mediu solicitată, prin separarea informației confidențiale de cea neconfidențială, când este posibil, și punerea la dispoziție a celei din urmă.

**Raportat la alin. 2, lit. a) subpunctul iii) din recomandările Comitetului de Conformare:
Descrierea cadrului juridic existent privind aplicarea sancțiunilor ca urmare a
neîndeplinirii sarcinilor de serviciu de către funcționarii publici**

Statutul funcționarilor publici, deci inclusiv al persoanelor ce au în competență soluționarea cererilor privind informația de mediu, este reglementat prin Legea nr. 188/1999, cu modificările și completările ulterioare.

Prin capitolul VIII al acestei legi, este definit cadrul juridic al sancțiunilor disciplinare și al răspunderii funcționarilor publici în cazul în care aceștia își încalcă, cu vinovăție, îndatoririle de serviciu.

Articolul 76, alineatul (1) stipulează că „*Orice persoană care se consideră vătămată într-un drept al său sau într-un interes legitim se poate adresa instanței judecătorești, în condițiile legii, împotriva autorității sau instituției publice care a emis actul sau care a refuzat să rezolve cererea referitoare la un drept subiectiv sau la un interes legitim.*”

De asemenea, articolul 77, prin alineatul (1) oferă o definiție legală a abaterii disciplinare, reprezentând „*Încălcarea cu vinovăție de către funcționarii publici a îndatoririlor corespunzătoare funcției publice pe care o dețin și a normelor de conduită profesională și civică prevăzute de lege*”. Alineatul (2) al art. 77 cuprinde o enumerare a activităților ce atrag răspunderea disciplinară; astfel, corelată fiind cu art. 4 al Legii nr. 86/2000 prin care a fost ratificată Convenția Aarhus, privind „accesul la informația de mediu”, se poate deduce că omisiunea funcționarului public de a răspunde unei solicitări de informație de mediu se poate încadra la următoarele puncte:

- a) întârzierea sistematică în efectuarea lucrărilor;
- b) neglijența repetată în rezolvarea lucrărilor;
- i) refuzul de a îndeplini atribuțiile de serviciu;

Alineatul (3) al art. 77 prevede sancțiunile disciplinare aplicabile, și anume:

- a) mustrare scrisă;
- b) diminuarea drepturilor salariale cu 5 - 20% pe o perioadă de până la 3 luni;
- c) suspendarea dreptului de avansare în gradele de salarizare sau, după caz, de promovare în funcția publică pe o perioadă de la 1 la 3 ani;
- d) retrogradarea în funcția publică pe o perioadă de până la un an.
- e) destituirea din funcția publică.

De asemenea, Legea nr. 544/2001, privind liberul acces la informațiile de interes public, cu completările și modificările ulterioare, prin art. 6, alin. (1) și (2) menționează că „orice persoană are dreptul să solicite și să obțină de la autoritățile și instituțiile publice, în condițiile prezentei legi, informațiile de interes public”, iar „autoritățile și instituțiile publice sunt obligate să asigure persoanelor, la cererea acestora, informațiile de interes public solicitate în scris sau verbal”.

Articolul 7, alin. (1) stipulează termenele aplicabile acestui cadru, astfel că „autoritățile și instituțiile publice au obligația să răspundă în scris la solicitarea informațiilor de interes public

în termen de 10 zile sau, după caz, în cel mult 30 de zile de la înregistrarea solicitării, în funcție de dificultatea, complexitatea, volumul lucrărilor documentare și de urgența solicitării. În cazul în care durata necesară pentru identificarea și difuzarea informației solicitate depășește 10 zile, răspunsul va fi comunicat solicitantului în maximum 30 de zile, cu condiția înștiințării acestuia în scris despre acest fapt în termen de 10 zile.”

Art. 21 al Legii nr. 544/2001 prevede și regimul sancțiunilor aplicabile în cazul nerespectării obligațiilor menționate anterior. Astfel, prin alin. (1) și (2) se menționează că „refuzul explicit sau tacit al angajatului desemnat al unei autorități ori instituții publice pentru aplicarea prevederilor prezentei legi constituie abatere și atrage răspunderea disciplinară a celui vinovat”, iar că „împotriva refuzului prevăzut la alin. (1) se poate depune reclamație la conducătorul autorității sau al instituției publice respective în termen de 30 de zile de la luarea la cunoștință de către persoana lezată.”

Art. 22 al Legii nr. 544/2001 oferă și acces în justiție publicului în cazul în care aceștia se consideră vătămați în drepturi ca urmare a conduitei neconforme a autorităților publice. Astfel, alin. (1) menționează că „în cazul în care o persoană se consideră vătămată în drepturile sale, prevăzute în prezenta lege, aceasta poate face plângere la secția de contencios administrativ a tribunalului în a cărei rază teritorială domiciliază sau în a cărei rază teritorială se află sediul autorității ori al instituției publice. Plângerea se face în termen de 30 de zile de la data expirării termenului prevăzut la art. 7”. Prin alin. (2), „instanța poate obliga autoritatea sau instituția publică să furnizeze informațiile de interes public solicitate și să plătească daune morale și/sau patrimoniale”.

Normele de metodologice de aplicare a Legii nr. 544/2001 sunt stabilite prin Hotărârea de Guvern nr. 123/2002, în cuprinsul căreia există un capitol special dedicat sancțiunilor. Astfel, în capitolul 6, art. 31 „răspunderea disciplinară a funcționarului desemnat pentru aplicarea prevederilor Legii nr. 544/2001 se stabilește conform Statutului funcționarilor publici, statutelor speciale sau, după caz, Codului muncii”.

Art. 32 al HG nr. 123/2002 menționează că „în cazul în care o persoană consideră că dreptul privind accesul la informațiile de interes public a fost încălcat, aceasta se poate adresa cu reclamație administrativă conducătorului autorității sau instituției publice căreia i-a fost solicitată informația”.

Art. 33 al HG nr. 123/2002 menționează că „persoana care se consideră vătămată în drepturile sale poate depune reclamația administrativă prevăzută la art. 32 în termen de 30 de zile de la luarea la cunoștință a refuzului explicit sau tacit al angajaților din cadrul autorității sau instituției publice pentru aplicarea prevederilor Legii nr. 544/2001 și ale prezentelor norme metodologice”.

De asemenea, conform art. 36, alin. (1) al HG nr. 123/2002, este stipulat faptul că „solicitantul care, după primirea răspunsului la reclamația administrativă, se consideră în continuare lezată în drepturile sale prevăzute de lege, poate face plângere la secția de contencios administrativ a tribunalului, în termen de 30 de zile de la expirarea termenelor prevăzute la art. 7 din Legea nr. 544/2001”.

Textele legale menționate anterior trebuie coroborate cu HG nr. 878/2005 privind accesul publicului la informația privind mediul, ce reprezintă legislație specifică aplicabilă în domeniul accesului publicului la informația de mediu.

HG nr.878/2005 reprezintă transpunerea Directivei 2003/4/CE privind accesul publicului la informația privind mediul și asigură implementarea Pilonului I al Convenției Aarhus. Acest act normativ descrie obligațiile funcționarilor publici ce au în sarcină soluționarea cererilor de informație de mediu venite din partea publicului.

Astfel, conform art. 3, alin. (3), „autoritățile publice sunt obligate să pună la dispoziția oricărui solicitant, la cererea acestuia, informația privind mediul deținută de sau pentru ele, fără justificarea scopului în care această informație a fost cerută”.

Publicul ce a solicitat informația de mediu are două mecanisme de apărare a drepturilor sale în cadrul acestui act normativ:

- prin art. 16, alin. (1) ce menționează că „orice solicitant care consideră că cererea sa pentru furnizarea unor informații privind mediul a fost respinsă nejustificat, parțial sau în totalitate, a fost ignorată ori rezolvată cu un răspuns necorespunzător din partea unei autorități publice sau că nu au fost respectate prevederile art. 3 - 8, art. 11 - 15 și art. 29 - 31, se poate adresa cu plângere prealabilă conducătorului respectivei autorități publice, solicitând reconsiderarea actelor sau omisiunilor”; de asemenea, conform alin. (3), „procedura administrativă prealabilă prevăzută la alin. (1) este scutită de taxe”.
- Prin art. 17, alin (1), ce oferă acces în justiție, astfel că „solicitantul care, ca urmare a aplicării prevederilor art. 16 alin. (1), se consideră lezat într-un drept al său prevăzut de prezenta hotărâre sau care nu a primit răspuns la plângerea sa prealabilă în termenul legal stabilit poate depune o cerere la instanța de contencios administrativ competentă, unde sunt examinate actele sau omisiunile autorității publice în cauză.”

În acest sens, considerăm că în sistemul legislativ românesc există un mecanism de sancționare al funcționarilor publici însărcinați cu soluționarea cererilor de informație de interes public, inclusiv a informației de mediu, prin sancțiuni de ordin disciplinar.

Capitolul III. Raportare

România trebuie să raporteze Comitetului de Conformare progresul realizat în implementarea măsurilor stabilite prin prezenta strategie, prin trei rapoarte, planificate la 1 octombrie 2018, la 1 octombrie 2019 și raportul final, la 1 octombrie 2020.

În acest sens, la data de **1 octombrie 2018** a fost transmis primul raport de progres către Comitetul de Conformare al Convenției Aarhus. Raportul a conținut trei puncte principale, și anume:

- Punctul 1 – privind training-ul autorităților publice ce dețin informație de mediu, raportat la Alineatul 3 al Deciziei VI/8h (prezentarea conținutului masei rotunde ce a avut loc pe 10 mai 2018, împreună cu lista detaliată a participanților);
- Punctul 2 – privind o prezentare a documentelor strategice ce au legătură cu sectorul energetic, conform art. 7 al Convenției Aarhus, raportat la alineatul 2 (c) al Deciziei VI/8h, ce conține: a) Strategia Energetică pentru 2018-2030, cu perspectiva 2050; b) Programele operaționale desfășurate în perioada 2014-2020; c) Alte documente strategice ce au legătura cu sectorul energetic;
- Punctul 3 – raportul de progres, prezentând draft-ul elementelor strategiei ce implementează recomandările alineatului 8 (a) al Deciziei VI/8h

Alături de raportul de progres care a fost publicat în formă electronică, au fost atașate și 11 anexe, ce au rolul de a sprijini veridicitatea celor afirmate în cadrul raportului, prin dovezi (scan-uri și print screen-uri). Raportul de progres este disponibil online, pe website-ul UNECE⁴.

Prezenta strategie reprezintă un document publicat pe site-ul Ministerului Mediului pentru care se primesc comentarii și propuneri din partea publicului în termen de 3 luni de la data afișării.

⁴ <https://www.unece.org/environmental-policy/conventions/public-participation/aarhus-convention/tfwg/envppcc/implementation-of-decisions-of-the-meeting-of-the-parties-on-compliance-by-individual-parties/sixth-meeting-of-the-parties-2017/romania-decision-vi8h.html>